

SZSZB E-LEARNING ÖSSZEFOGLALÓ

SZSZB E-LEARNING ÖSSZEFOGLALÓ

Civilszervezetünk, az Unhack Democracy 2018 óta kutatja, hogy mi történik a választás napján a szavazóhelyiségekben. Mi magunk is többször voltunk már szavazatot számolni. Eddig több mint ezer szavazatszámláló személyes beszámolóját elemeztük ki részletesen. Egyértelművé vált, hogy a gyakorlatias oktatás hiánya miatt az SZSZB tagoknak nincs meg a kellő tudásuk ahhoz, hogy felismerjék és fellépjenek a rendellenességekkel szemben. Szeretnénk, ha felkészülnél arra, hogy szavazatszámláló bizottsági tagként biztosítsd a választások törvényes lebonyolítását a szavazóhelyiségben.

A tananyag segít abban, hogy megszerezd azt a tudást, magabiztosságot és határozottságot, amelyek elengedhetetlenek lesznek a bizottsági munkád elvégzéséhez.

Tartalom

1.	Modul: Az SZSZB működése és a szavazás előtti feladatok	4
2.	Modul: Előkészületek	6
3.	Modul: SzavazásON	8
4.	Modul: Szavazás közbeni események	11
5.	Modul: Csalásgyanús és más rendkívüli események	16
6.	Modul: Mozgóurna	19
7.	Modul: A szavazás lezárása	21
8.	Modul: A szavazatszámlálás	23
9.	Jogszabálytár	27

1. Modul: Az SZSZB működése és a szavazás előtti feladatok

1.1 Összegzés

A szavazatszámláló bizottság választott és delegált tagokból áll.

Az SZSZB legalább 5 tagból áll. A bizottság akkor határozatképes, ha legalább 3 tagja jelen van.

AZ SZSZB legfontosabb feladata a választások tiszta és törvényes lebonyolítása.

SZSZB tagként azért is vagy ott, hogy ellenőrizd a bizottság többi tagjának munkáját!

A törvény szerint a választott és a delegáltak jogai és kötelezettségei egyenlőek! Tehát valamennyi jelenlévő választott és delegált tagot szavazati jog illet meg minden, a bizottság hatáskörébe tartozó ügyben, valamint minden SZSZB tagnak joga részt venni az összes SZSZB munkafolyamatban.

Az SZSZB tagjai hivatalos személyek.

A jegyzőkönyvvezető nem tagja az SZSZB-nek, hanem a Helyi Választási Iroda képviseletében van jelen a szavazóhelyiségben.

A jegyzőkönyvvezető legfontosabb feladata az SZSZB döntéseinek alapján a jegyzőkönyvek szakszerű kitöltése.

Az SZSZB tagjainak papírt, füzetet, ceruzát, saját vagy bármilyen egyéb tollat a szavazás alatt tilos használnia. A számolás alatt azonban használhat ceruzát és papírt.

Az SZSZB tagjainak mobiltelefont, diktafont, laptopot és egyéb technikai eszközt a szavazóhelyiségben a szavazás ideje alatt tilos használnia. A szavazóhelyiségen kívül viszont ezek mindegyikét használhatja.

- 1. Kikből áll az SZSZB?
- 2. Mi az SZSZB legfontosabb feladata?
- 3. Mikor határozatképes az SZSZB (legalább hány tagnak kell minimum jelen lenni)?
- 4. Milyen többséggel dönt vitás kérdésekben az SZSZB?

- 5. A választott tag több joggal rendelkezik a delegált tagnál?
- 6. A jegyzőkönyvvezető tagja az SZSZB-nek?
- 7. Kinek a folyamatos jelenléte szükséges az SZSZB tagok közül a szavazóhelyiségben?
- 8. Milyen korlátozások vonatkoznak az SZSZB tagjaira?

2. Modul: Előkészületek

2.1 Összegzés

Érkezés

Az SZSZB tagjainak 5.15-kor kell legkésőbb a szavazóhelyiségbe érkeznie.

A szavazóhelyiségbe való érkezéskor az SZSZB feladata ellenőrizni a berendezéseket (pl. urnák, szavazófülkék), és azt, hogy a megfelelő kellékek a megfelelő helyen legyenek.

Sem a szavazóhelyiségben, sem annak előterében nem lehet olyan tárgy, amely a választópolgárokat befolyásolhatja döntésükben.

Érdemes már a szavazás megkezdése előtt az összes bizottsági tag jelenlétében felhívni a figyelmet arra, hogy mind a választott, mind pedig a delegált SZSZB-tagok a törvény szerint is ugyanazokkal a jogokkal vannak felruházva. Tehát bármely munkafolyamatot bárki elvégezhet, a névjegyzék kezelésétől kezdve a pecsételésen át a mozgóurnák kíséréséig.

A szavazatszámláló bizottság választott és delegált tagjainak jogai és kötelezettségei azonosak.

A jegyzőkönyveket az eredményoldalon előre aláírni TILOS!

A nap elején (a szavazás megkezdésekor) a jegyzőkönyvet csak az urna lezárása után az első oldalon található 2. oszlopban szabad aláírni!

A sajtó képviselői csak reggel 6 órától tartózkodhatnak a szavazóhelyiségben, és ellentétben a nemzetközi megfigyelőkkel, ők nem nézhetnek bele az iratokba!

#LegyenNálad

Mindenképpen legyen nálad:

A delegálásodat igazoló okirat, a saját, érvényes okmányaid; mobiltelefon és töltő.

Ellenőrizni kell

Az SZSZB tagjainak a szavazás megkezdése előtt ellenőrizni kell:

- a szavazólapok számát, hogy megegyeznek-e a jegyzőkönyvben leírt számokkal.
- a szavazólapokat tartalmazó kötegek számát.
- a megbontott szavazólap kötegeket.
- az összes szavazólap számát az egyes kötegek felbontása után.
- a mozgóurna iránt kérelmek számát.
- a pecsét lenyomtatot egy üres papíron, amin a szavazatszámláló bizottság neve kell,hogy szerepeljen.

A szavazóhelyiségben a tiltott pártjelvény vagy pártszimbólum, kampányszlogeneket.

Az urnák számát és helyét. A szavazóurnák olyan helyen legyenek, hogy az általad elfoglalt helyről azokat mindig tisztán lehessen látni.

A névjegyzéket, hogy nem szerepel-e rajta aláírás, a rajta szereplő választópolgárok számát, ami a nap folyamán már nem változhat.

Ha bármiben bizonytalan vagy, hívd a TASZ választási forródrótjának telefonszámát: 061 646 4414 vagy írj keresd a 20k szervezetet az alábbi email címen: szavazatszamlalas@20k.hu!

- 1. Az SZSZB-tagjainak mikor kell a szavazóhelyiségbe érkeznie?
- 2. Miket kell a szavazás megkezdése előtt ellenőrizni?
- 3. Mit jelent az, hogy mind a választott, mind pedig a delegált SZSZB-tagok a törvény szerint is ugyanazokkal a jogokkal vannak felruházva?
- 4. A nap elején hol kell aláírni a jegyzőkönyvet?
- 5. A nap elején és a nap folyamán a jegyzőkönyvet hol tilos aláírni

3. Modul: SzavazásOn

3.1 Összegzés

Az SZSZB egyik legfontosabb feladata a szavazás törvényes lebonyolítása, amelynek része a szavazókörben a választópolgárok tájékoztatása, és szükség esetén a választópolgárok segítése a szavazásban azok befolyásolása nélkül.

Az SZSZB 6.00 órakor megnyitja a szavazóhelyiséget. A szavazóhelyiségben szavazni a szavazás napján 6 órától 19 óráig lehetséges.

Első szavazó

Az SZSZB és az elsőként szavazó választópolgár együttesen megvizsgálja az urnák állapotát, valamint azt, hogy azok üresek-e. Ezután lezárja az urnákat.

Az első választópolgárnak és az SZSZB valamennyi tagjának ki kell töltenie az ellenőrző űrlapot. Az ellenőrző lapot a mozgóurnába kell dobni.

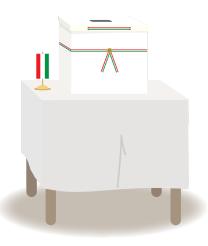
Mindkét szavazóköri jegyzőkönyv mindkét példányán rögzíteni kell a műanyag urnák lezárására használt plombák sorszámát.

Az elsőként szavazó választópolgár mindkét szavazóköri jegyzőkönyv mindkét példányának aláírásával tanúsítja, hogy

az urnák a lezárásukkor üresek voltak,

az urnák lezárása szabályszerűen történt,

a mozgóurná(k)ban elhelyezték az ellenőrző lapot, amit az SZSZB valamennyi tagjának ki kell töltenie.

Jelen lehetnek

A szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig a szavazóhelyiségben folyamatosan jelen lehetnek:

az SZSZB tagjai

a jegyzőkönyvvezető

a nemzetközi megfigyelő és kísérőszemélyzete (tolmács)

a sajtó képviselői

A választópolgárok csak a választójoguk gyakorlásához szükséges ideig tartózkodhatnak a szavazóhelyiségben.

Sajtó és nemzetközi megfigyelők

	SAJTÓ	NEMZETKÖZI MEGFIGYELÖK
Jelen lehet a szavazás és a szavazatszámlálás alatt	IGEN	IGEN
Jelen lehet a szavazás megkezdése előtt	NEM	IGEN
Betekinthet a választási iratokba	NEM	IGEN
Rendellenességekre felhívhatja az SZSZB figyelmét	NEM	IGEN
Kérdést intézhet az SZSZB-hez	Igen, de az SZSZB csak a szavazók számáról adhat információt.	IGEN
NVI regisztrációs kártya viselése	Nem, de köteles az elnöknek bemutatni a sajtó- és a személyazonosságot igazoló igazolványt.	IGEN
Megjelenhet előzetes bejelentkezés nélkül	IGEN	IGEN

Szavazóköri Jegyzőkönyvek

A szavazóköri eredményről a jegyzőkönyvet választás típusonként KÉT példányban kell kiállítani:

az EP választás jegyzőkönyvét (2db) az önkormányzati választás jegyzőkönyveit típusonként szintén 2 példányban.

A jegyzőkönyveket tollal kell kitölteni.

A jegyzőkönyveket azok első oldalán három eltérő időpontban kell aláírni:

az urna lezárása után a szavazás megkezdésekor (2. oszlop),

a szavazatszámlálás befejeztével a jegyzőkönyv kiállításakor (3. oszlop) – ekkor a második, az eredményeket tartalmazó oldalt is szignálni kell ,

a jegyzőkönyv másolati példányának átvételekor (4. oszlop).

A jegyzőkönyveket előre aláírni TILOS!

- 1. Kik tartózkodhatnak a szavazóhelyiségben a szavazás megkezdésétől egészen a szavazás lezárásáig?
- 2. Mi az elsőként szavazó feladata miután leadta szavazatát?
- 3. Mi az SZSZB feladata miután az első szavazó leadta szavazatát?
- 4. Mit tehetnek és mit nem tehetnek a sajtó képviselői?
- 5. Mit tehetnek és mit nem tehetnek a nemzetközi megfigyelők?
- 6. Típusonként hány példányban kell aláírni a szavazatokat összesítő jegyzőkönyveket?
- 7. A nap folyamán mikor ill. milyen esetekben kell aláírni a jegyzőkönyvet?

4. Modul: Szavazás közbeni események

4.1 ÖSSZEGZÉS

A szavazás menete:

1. A választópolgár köteles személyazonosságát igazolni. A személyazonosság és a személyi azonosító / lakcím igazolására a következő, a magyar VAGY az Európai Unió más tagállamának hatóságai által kiállított érvényes igazolványok alkalmasak:

A Személyazonosság és Lakcímet igazoló okmány VAGY Személyi azonosító

A LAKCÍM IGAZOLÁSÁRA ALKALMASAK A KÖVETKEZŐ OKMÁNYOK:

- 1. Lakcímkártya
- 2. Lakcímbejelentésről szóló átvételi elismervény
- 3. Régi személyi, ha tartalmazza a lakcímet

A SZEMÉLYI AZONOSÍTÓ IGAZOLÁSÁRA ALKALMASAK A KÖVETKEZŐ OKMÁNYOK:

- 1. A lakcímkártya hátoldala
- 2. Hatósági bizonyítvány
- 3. Igazolás a személyi azonosító jelről

A SZEMÉLYAZONOSSÁG IGAZOLÁSÁRA ALKALMAS OKMÁNYOK:

- 1. személyi igazolvány és ideiglenes személyi igazolvány
- 2. régi típusú, könyvecske formájú személyi
- 3. jogosítvány és ideiglenes jogosítvány
- 4. útlevél és ideiglenes útlevél

A menekültként elismert vagy huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező személyek esetén: A magyar hatóság által kiálított érvényes személyazonosító igazolvány és lakcímkártya!

Nem szavazhat, aki:

Nem tudja igazolni magát;

Érvénytelen a személyazonosságát igazoló okmánya (a választó szavazhat, hogyha később visszatér, és magával hozza az érvényes igazolványát);

Nem szerepel a névjegyzékben;

Már szavazott:

Megtagadja a névjegyzék aláírását.

2. Az SZSZB a névjegyzék alapján megállapítja,

hogy milyen szavazólapokat kell a választópolgár rendelkezésére bocsátania (mindkét választásnak egy ikszelős névjegyzéke lesz).

Az ikszelős névjegyzéken az aláírást követően az SZSZB tagja a választópolgár aláírása melletti fehér rubriká(k)ba X jelet tesz.

Az SZSZB szavazólapokat kezelő tagja figyeli, hogy a névjegyzék alapján milyen szavazólapokat kell átadni a választópolgárnak.

FONTOS! A nemzetiségi szavazólapoknál külön figyelmet kell fordítani arra, hogy az SZSZB a választópolgárnak

- a névjegyzék e) oszlopában feltüntetett nemzetiség szavazólapját is átadja,
- az adott nemzetiség valamennyi szavazólapját (egy, kettő vagy három!) átadja,
- zöld borítékot is adjon, amelyre átadás előtt ráírja az adott nemzetiség megnevezését.

A szavazóhelyiségben kizárólag az szavazhat, aki a szavazóköri névjegyzékben szerepel.

Az SZSZB nem vehet fel választópolgárt a névjegyzékbe, és nem is törölhet ki senkit!

Aki nemzetiségi választópolgárként van regisztrálva, azt a szavazás napján már nem tudja megváltoztatni.

3. A választó aláírja a névjegyzéket. Az írásképtelen választópolgár helyett az SZSZB két tagja írja alá a névjegyzéket.

Az SZSZB szükség esetén – a választópolgár befolyásolása nélkül – megmagyarázza a szavazás módját. Az, aki testi fogyatékossága vagy egyéb ok miatt önállóan nem tudja kitölteni a

szavazólapot, ehhez általa választott segítőt vehet igénybe, vagy kérheti az SZSZB két tagjának együttes segítségnyújtását.

Ha a választópolgár a fülkén kívül szándékozik kitölteni a szavazólapokat, az SZSZB köteles felszólítani a szavazófülke igénybevételére. Ha a választópolgár a felszólítás ellenére sem használja a fülkét, nem kötelezhető annak használatára. A szavazólap kitöltésének ideje alatt a segítséget igénybevevő választó kivételével csak a szavazó választópolgár tartózkodhat a szavazófülkében.

4. Amint a választópolgár aláírja a névjegyzéket, az SZSZB tag lepecsételi a megfelelő szavazólapokat a választópolgár jelenlétében.

A bélyegző hiánya a szavazólap érvénytelenségét eredményezi! A szavazólapokat előre lepecsételni a mozgóurnás szavazáshoz kivitt szavazólapok kivételével tilos!

5. Az SZSZB egyik tagja vezeti a számlálólapot. Ezt köznyelven strigulázásnak hívják.

Minden olyan választópolgárt számba kell venni, aki aláírta a névjegyzéket. A választópolgárok számlálását úgy kell végezni, hogy az egyes rubrikákba négy függőleges, majd egy vízszintes vonalat húzunk.

6. Kitöltés után a választópolgár a szavazólapokat a borítékba helyezheti és az urnába dobja.

Ha a választópolgár elrontotta a szavazólap kitöltését, a rontott szavazólapot az SZSZB bevonja, áthúzza, ráírja, hogy "RONTOTT". A rontott szavazólapokat az SZSZB-nek külön borítékba kell helyeznie! A választó csak egyszer kérhet új szavazólapot!

A nemzetiségi választópolgár figyelmét fel kell hívni arra, hogy a szavazást követően a fehér alapú szavazólapokat a fehér borítékba, a zöld szavazólapokat a zöld borítékba tegye, majd a zöld borítékot feltétlenül zárja le.

A 19 órakor sorban álló választópolgárok még szavazhatnak.
 Ezután a szavazatszámláló bizottság a szavazást lezárja.

SZAVAZÓLAPOK	BUDAPEST	Megyei jogú város	10e-nél nagyobb település	10e-nél kisebb település
EP-VÁLASZTÁS	X	X	Χ	Х
Szavazólap - főpolgármester választás	X	-	-	-
Szavazólap - budapesti közgyűlés képviselőinek listás választása	X	-	-	-
Szavazólap - polgármester választás	X	X	X	X
Szavazólap - egyéni választókerületi képviselő választás	X	X	Х	Szavazólap - képviselőtestület tagjainak választása X
Szavazólap - megyei önkormányzati választás (megyei lista)	-	-	Х	X
Szavazólap - nemzetiségi önkormányzati képviselők választása (amennyiben a választó szerepel a nemzetiségi névjegyzékben is)	Max. 3 szavazólap - nemzetiségi ön- kormányzati képviselők választása: országos, területi (választás legalá bb tíz településen) és települési (elegendő nemzetiségi s zemély vagy nemzetiségi köz- nevelési intézmény megléte) kitétel:a választó szerepel a nemzetiségi név- jegyzékben	Max. 3 szavazólap - nemzetiségi ön- kormányzati képviselők választása: ország os, területi (választás I egalább tíz településen) és települési (elegendő nemzetis égi személy vagy nemzet- iségi köz-nevelési intézmény megléte) kitétel:a választó szerepel a nemzetiségi név- jegyzékben	Max. 2 szavazólap - nemzetiségi önkormányzati képviselők választása: országos és települési (elegendő nemzetiségi személy vagy nemzetiségi köznevelési intézmény megléte)	Max. 2 szavazólap - nemzetiségi önkormányzati képviselők választása: országos és települési (elegendő nemzetiségi személy vagy nemzetiségi köznevelési intézmény megléte)
SZAVAZÓLAPOK MAX. SZÁMA ÖSSZESEN	8	6	7	7

- 1. Milyen igazolvánnyal tudja a választó személyazonosságát igazolni?
- 2. Mikor nem szavazhat a választópolgár?
- 3. Milyen szavazólapokat kell a nemzetiségi szavazóknak adni?
- 4. A nemzetiségi választópolgárként való regisztrációt a szavazás napján meg lehet változtatni?
- 5. Az írásképtelen választópolgár helyett kik írják alá a névjegyzéket?
- 6. Ki tartózkodhat a szavazófülkében?
- 7. Miért gond, ha nincs pecsét a szavazólapon?
- 8. Hányszor kérhet a választó új szavazólapot?

5. Modul: Csalásgyanús és más rendkívüli esetek

5.1 ÖSSZEGZÉS

FONTOS!

Az SZSZB tagjaként hivatalos személy vagy, ami kötelez arra, hogy a választás menetét és tisztaságát veszélyeztető eseményeket jegyzőkönyveztesd és adott esetben értesítsd a rendőrséget!

A leggyakoribb a csalásgyanús események

Szervezett szállítás

Láncszavazás

150 méteres szabály

Befolyásolyás, nyomásgyakorlás

Szavazatvásárlás

Telefon és egyéb adatrögzítésre és adattovábbításra alkalmas eszköz használata a szavazóhelyiségen belül.

Titkos szavazás jogának megsértése

Tippek szervezett szállítás gyanújának esetén

Törvénysértés nem csak busszal, de autóval vagy bármely más közlekedési eszközzel SZERVEZETTEN szállítani a választókat a szavazóhelyiséghez. Minden választó kérhet segítséget a szavazóhelyiséghez történő eljutáshoz, azonban egy személy maximum csak két embernek nyújthat segítséget. Tilos továbbá a szavazóhelyiséghez történő szállításra való nyilvános felhívás.

ami lehet pl. plakát, reklám vagy szóbeli közlés is.

Ha arra leszel figyelmes, hogy egyszerre érkeznek választók egyetlen nagy busszal, autóval, ami a nap folyamán akár többször is fordul, akkor fényképezd le a járművet és a tömeget/választókat, majd jegyzőkönyveztesd az esetet és az SZSZB értesítse a rendőrséget!

Tippek láncszavazás gyanújánál

Ha megalapozott a gyanúd, hogy valaki eltette a szavazólapot, úgy azt az illetőt ne engedd, hogy elhagyja a szavazóhelyiséget! Ha meggyőződsz arról, hogy nála van a szavazólap, akkor értesítsd a rendőrséget és jegyzőkönyvveztesd az esetet! A szavazólap kivitele, ugyanis lopás.

Fontos! Ugyan a jogszabály nem tiltja, hogy a választópolgár a szavazófülkében lefényképezze a szavazólapját, de mivel az gyanút adhat láncszavazásra, így különösen többszöri esetnél érdemes jegyzőkönyveztetni az eseteket.

Amennyiben szemtanúja leszel, hogy valaki lefényképezi a szavazólapját:

Kérdezd meg, hogy milyen célból teszi azt;

Amennyiben a nap folyamán ez többször előfordul, szükséges az esetek jegyzőkönyvveztetése is.

Tippek a 150m-es szabály megsértése esetére

A plakát és egyéb kampány eszköz eltávolítása nem az SZSZB feladata! A Te feladatod az eset jegyzőkönyveztetése és a rendőrség értesítésének mérlegelése.

Tippek a választó befolyásolása észlelése esetén

Amennyiben egy SZSZB tag befolyást próbál gyakorolni a választóra, jegyzőkönyveztesd az esetet és mérlegeld a rendőrség értesítését!

Tippek szavazatvásárlás gyanújánál

Szavazatvásárlás történik, ha valaki közvetlenül vagy akár közvetítő útján a választót jogtalan előnyben részesíti, illetve ilyen előnyt felkínál (pénzt, ajándékot, munkát, szociális juttatást ad vagy kínál) abból a célból, hogy a választó egy bizonyos jelöltre vagy pártra szavazzon.

Ebben az esetben az SZSZB feladata értesíteni a rendőrséget és jegyzőkönyveztetni az esetet.

Tippek telefon és egyéb adatrögzítésre és adattovábbításra alkalmas eszköz szavazóhelyiségen belüli használata esetén

Ha azt észleled, hogy az SZSZB-ben valaki a szavazóhelyiségen belül használ bármilyen digitális eszközt, figyelmeztesd rá, hogy ezt tiltja a törvény. Amennyiben nem változtat a magatartásán, jegyzőkönyveztesd az esetet.

Tippek titkos szavazás jogának megsértése esetén

A szavazófülkében egyszerre nem tartózkodhat több választópolgár. Ez alól kivétel, ha egy választópolgár fogyatékossága miatt másik személy segítségét kéri.

Amennyiben arra leszel figyelmes, hogy a szavazófülkében indokolatlanul egyszerre több ember tartózkodik, vagy, hogy a nap folyamán többször ugyanaz a "segítő" jelenik meg, mindenképpen jegyzőkönyveztesd az esetet és szükség szerint az SZSZB értesítse a rendőrséget!

FONTOS! Amint jegyzőkönyvet vetetsz fel, azt lehetőség szerint azonnal jelentsd a téged delegáló szervezetnek, és a nap végén küldd a jegyzőkönyvekről készült fotókat/fénymásolatokat az elearning@unhackdemocracy.hu vagy a szavazatszamlalas@20k.hu email címre!

Fontos! A jegyzőkönyv bizonyíték. Tartsd észben, hogy BÁRMIT jegyzőkönyveztethetsz.

Fontos! A szavazóhelyiségen kívül fényképezhetsz, videózhatsz, hangfelvételt készíthetsz, ha ez fontos egy szabálytalanság bizonyításához.

Fontos! Ha az SZSZB többi tagja nem akarja aláírni a jegyzőkönyvet, akkor mondd meg, hogy nem írod alá a nap végén az eredményt megállapító jegyzőkönyvet.

- 1. Mik a leggyakoribb csalásgyanús események?
- 2. Mivel jár, hogy SZSZB-tagként hivatalos személy vagy?
- 3. Mit kell tenned, ha szavazatvásárlás gyanúját észleled?
- 4. Mit kell tenned, ha a választó befolyásolására leszel figyelmes?
- 5. Mit kell tenned, ha egy SZSZB-tag a szavazóhelyiségen belül digitális eszközt használ?
- 6. Miért fontos, hogy bármilyen, a választás tisztaságát veszélyeztető eseményről jegyzőkönyv készüljön?
- 7. Mit teszel, ha rajtad kívül a többi SZSZB-tag nem akarja aláírni a rendkívüli jegyzőkönyvet?

6. Modul: Mozgóurna

6.1 ÖSSZEGZÉS

Mozgóurna kérelmek

A mozgóurna iránti kérelemnek a szavazás napján, legkésőbb 12 óráig kell megérkeznie az SZSZB-hez. A kérelmet bárki beviheti a szavazóhelyiségbe.

A mozgóurna iránti kérelem akkor elfogadható, ha

írásban nyújtják be, ha az érintett választópolgár írta alá a kérelmet vagy, ha a választópolgár helyett meghatalmazással más írta alá a kérelmet.

a választópolgár szerepel a névjegyzékben, és még nem szavazott,

azért kéri a mozgóurnát, mert egészségi állapota vagy fogyatékossága, illetve fogva tartása miatt gátolt, és az igénylés ilyen okát tartalmazza a kérelem.

a kérelem tartalmazza a választópolgár nevét, születési nevét, születési helyét, anyja nevét, személyi azonosítóját, és a megadott adatok megegyeznek a névjegyzéken szereplő adatokkal.

A mozgóurna iránti kérelmet el kell utasítani, ha az nem felel meg a fentieknek.

Mozgóurnázás

Ha a kérelem beérkezésekor a mozgóurna nincs a szavazóhelyiségben, akkor

az SZSZB megvárja, amíg a mozgóurnázó tagok visszaérnek a szavazóhelyiségbe, és azt követően bírálják el a kérelmet, vagy

ha nem várható, hogy a mozgóurnázó tagok kellő időben visszaérnek, és van lehetőség másik mozgóurna kivitelére, a kérelem elbírálása után az SZSZB újabb két tagja kiviszi a mozgóurnát.

A mozgóurnát az SZSZB két tagja viszi ki.

Mozgóurnával csak azok szavazhatnak, akik a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szerepelnek.

A mozgóurnás szavazást lebonyolítók a szavazás helyszínén újabb szavazási igényeket nem fogadhatnak el.

Mozgóurnás szavazás során a szavazás titkosságát garantáló körülményeket kell biztosítani.

Az esetleges rontott szavazólapok cseréje érdekében a mozgóurnás szavazáshoz a választópolgárok számánál szavazólap-fajtánként legfeljebb tízzel több szavazólapot visz ki az SZSZB két tagja:

A mozgóurnás szavazáshoz a szavazólapot előzetesen, a szavazóhelyiségben pecséttel látja el az SZSZB.

A mozgóurnás szavazás során fel nem használt és visszahozott, előre lepecsételt szavazólapokat az SZSZB mozgóurnázó tagjainak a szavazóhelyiségbe történő visszaérkezésekor át kell húzni, meg kell számolni, és külön kell kötegelni.

A mozgóurnás szavazást úgy kell megszervezni, hogy az SZSZB tagjai minden igénylőhöz eljussanak a mozgóurnával, és 19 óráig visszaérjenek a szavazóhelyiségbe.

Abban az esetben, ha olyan választópolgár jelenik meg a szavazóhelyiségben, aki mozgóurnát igényelt

ha még a névjegyzékben szerepel, akkor szavazhat a szavazóhelyiségben,

ha már a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szerepel, akkor nem szavazhat a szavazóhelyiségben. Így vissza kell utasítani, és fel kell venni a visszautasítottak jegyzékébe. A névjegyzékbe már nem nem lehet visszavenni! Ettől függetlenül a mozgóurnával fel kell keresni a választópolgárt.

- 1. Az SZSZB-hez meddig kell megérkeznie a mozgóurna iránti kérelmeknek?
- 2. Mi a határideje az elektronikusan leadott mozgóurna iránti kérelmeknek?
- 3. Mit kell tartalmaznia a kérelemnek?
- 4. Ki szavazhat mozgóurnával?
- 5. Ki viszi ki a mozgóurnát?
- 6. Mikor és hol kell lepecsételni a mozgóurnás szavazólapot?
- 7. Mit jelent, hogy a mozgóurnás szavazás során a szavazás titkosságát garantáló körülményeket kell biztosítani?

7. Modul: A Szavazás lezárása

7.1 ÖSSZEGZÉS

A szavazóhelyiség bezárása

Az SZSZB a szavazást 19.00 órakor lezárja, ekkor a szavazóhelyiséget be kell zárni.

A 19.00 órakor még sorban állók még szavazhatnak, a később érkezők azonban nem.

Hosszabb sor esetén ez úgy biztosítható, ha az SZSZB egyik tagja 19.00 órakor beáll a sor végére.

Figyelj arra, hogy a szavazás lezárása után szavazatot nem szabad elfogadni.

Ellenőrizd, hogy a szavazás lezárásának időpontját a jegyzőkönyvvezető felvezeti mindkét jegyzőkönyv mindkét példányára.

Győződj meg arról, hogy valamennyi urna sértetlen-e. Ha valamelyik urna sérült, e tényt az SZSZB rendkívüli eseményként külön jegyzőkönyvben rögzíti. Az SZSZB dönt arról, hogy az urna sérülését figyelmen kívül hagyva belekeveri annak tartalmát a többi szavazólap közé, vagy a sérült urnát nem bontja fel.

A szavazatszámlálás előtti feladatok időrendi sorrendben:

- 1. Az urnák nyílásának leragasztása a megmaradt urnazáró címkékkel.
- 2. A fel nem használt szavazólapok megszámlálása és kötegelése.
- 3. Megszámolni a visszautasítottak névjegyzékében szereplő személyeket.
- 4. A rontott szavazólapokat kivenni a borítékból, megszámolni azokat, majd visszatenni őket a borítékba, és lezárni a borítékot.
- 5. A névjegyzék, a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke és a szavazóköri jegyzőkönyvek kivételével valamennyi iratot, nyomtatványt elcsomagolni.
- 6. A megjelent választópolgárok számának megállapítása és az eredmények jegyzőkönyvezésének ellenőrzése.

- 1. Mikor ér véget a szavazás?
- 2. Ha egy választó 19 órakor még a sorban áll, ő még szavazhat?
- 3. Mi a teendő sérült urna esetén?
- 4. Mik a szavazatszámlálás előtti feladatok?

8. Modul: A Szavazatszámlálás

8.1 ÖSSZEGZÉS

A számlálás előtti feladatok

1. Ragaszd le a mozgóurnát!

Tekintettel arra, hogy az urnák felbontásáig még hosszú idő telik el, célszerű a szavazás lezárását követően elsőként leragasztani az urnák nyílását a maradék urnazáró címkék segítségével.

2. Kötegeld a fel nem használt lapokat!

A fel nem használt szavazólapokat meg kell számolni, és a kötegelő csíkok segítségével kötegelni kell. Minden egyes kötegelő csíkra rá kell írni, hogy milyen típusú (EP, önkormányzati nemzetiségi önkormányzati) fel nem használt szavazólapot tartalmaz, valamint a kötegben lévő szavazólapok számát.

3. Számold meg a visszautasítottak számát!

Meg kell számolni a visszautasítottak jegyzékében feltüntetett személyek számát.

4. Számold meg a rontott szavazólapokat!

A rontott szavazólapokat ki kell venni a borítékból, meg kell számolni – választás típusonként külön –, majd vissza kell helyezni a borítékba, és a borítékot le kell zárni.

5. Csomagold el a nem szükséges iratokat, nyomtatványokat!

A névjegyzék, a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke és a szavazóköri jegyzőkönyvek kivételével valamennyi iratot, nyomtatványt el kell csomagolni.

6. A névjegyzék alapján állapítsd meg a megjelentek számát!

A szavazatszámlálás során a szavazatszámláló bizottság, a jegyzőkönyvvezető, a sajtó képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

A szavazatszámlálás folyamata lépésről lépésre

- A szavazatszámlálásra szolgáló asztalról mindent el kell pakolni!
   Sem toll, sem pecsét nem lehet az asztalon vagy a közelében!
- 2. A műanyag urnákat lezáró plombák sorszámát össze kell hasonlítani a jegyzőkönyvekben rögzített sorszámokkal.
- 3. Elsőként fel kell bontani a mozgóurnát, és meg kell keresni az ellenőrző lapot.

- 4. Fel kell bontani a szavazóhelyiségben használt urnákat, és azok tartalmát össze kell keverni a mozgóurnák tartalmával.
- 5. Fel kell nyitni a borítékokat, és ki kell venni belőlük a szavazólapokat.
- 6. Külön kell válogatni választás típusonként a szavazólapokat. Az első körben nem számolt szavazólapokat célszerű visszatenni az urnába, és úgy elhelyezni, hogy észrevétlenül senki ne tudjon abba szavazólapot elhelyezni vagy abból szavazólapot kivenni.
- 7. Az SZSZB három kupacot különít el:

bélyegzőlenyomat nélküli, érvénytelen szavazólapok,

lebélyegzett, de érvénytelen szavazólapok,

érvényes szavazólapok.

Az érvényes szavazólapok számlálása

Választás típusonként külön csoportokba kell válogatni az érvényes szavazólapokat.

Választás típusonként a szavazólapokat legalább kétszer meg kell számolni.

Választás típusonként a jegyzőkönyvben külön kell rögzíteni az érvényes szavazatok számát és összegét.

Választás típusonként külön kell kötegelni a szavazólapokat, és külön rájuk kell írni az érvényes szavazólapok számát.

A kötegelt szavazólapokat el kell pakolni.

Az érvénytelen szavazólapok számlálása

Az érvénytelen szavazólapokat is legalább kétszer át kell számolni.

Az érvénytelen szavazólap hátoldalán rögzíteni kell az indokokat, és ezt alá is kell írniuk a bizottsági tagoknak!

A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az érvénytelen szavazólapok számát.

Kötegelni kell, és ráírni az érvénytelen szavazólapok számát.

A kötegelt szavazólapokat el kell pakolni.

FONTOS! Az asztalnál csak az SZSZB tagok tartózkodhatnak!

Tilos a számolás alatt üres szavazólapot lepecsételni!

Tilos üres szavazólapot kitölteni!

FONTOS! A nemzetiségi önkormányzati választás szavazólapjainak megszámlálására a választás utáni kedden kerül sor! A zöld borítékban leadott nemzetiségi szavazatokat tilos felbontani! Azokat nem helyben számolja meg az SZSZB.

Jegyzőkönyvek

Csak azok a jegyzőkönyvek tekinthetők jogilag, számszakilag és logikailag jól kitöltöttnek, amelyekben minden rovatba bekerülnek a szükséges adatok, valamint tartalmazzák a szükséges aláírásokat.

A jegyzőkönyveket azok első oldalán, három eltérő időpontban kell aláírni:

Az urna lezárása után a szavazás megkezdésekor (2. oszlop).

A szavazatszámlálás befejeztével a jegyzőkönyv kiállításakor (3. oszlop) – ekkor a második oldalt is szignálni kell.

A jegyzőkönyv másolati példányának átvételekor (4. oszlop).

A jegyzőkönyvet előre aláírni tilos!

Fontos a jegyzőkönyvvezető ellenőrzése, hogy helyes számokat ír-e be a jegyzőkönyvbe.

FONTOS! A számlálás után hitelesített másolatot kell kapnod a jegyzőkönyvből, és jogod van részt venni a szavazólapok elszállításában is a Helyi Választási Irodához.

TIPPEK

A szavazólapokat minden esetben legalább kétszer, egy kormánypárti és egy ellenzéki delegált által kell megszámolni!

Legyen közös munka a szavazatszámlálás, ürítsétek együtt az urnákat és számoljátok együtt a szavazatokat! Sem toll, sem pecsét nem lehet a szavazatszámlálás során a közelben.

Végezz különböző feladatokat! Ha egy-egy részfeladatot mindig ugyanaz a tag végzi, az visszaélésre ad lehetőséget!

- 1. Mik a szavazatszámlálás előtti feladatok?
- 2. Mi a szavazatszámlálás menete?
- 3. Milyen kupacokra kell osztani a szavazólapokat azok szétválogatása után?
- 4. Mi az érvényes szavazólapok számolásának a menete?
- 5. Hányszor kell átszámolni a szavazólapokat?
- 6. Kik tartózkodhatnak az asztalnál a számlálás ideje alatt?
- 7. Lehet-e nálad vagy az asztalon toll vagy pecsét a számolás ideje alatt?
- 8. Az érvénytelen szavazólapok hátuljára mit kell írni?
- 9. A szavazatszámlálás során kik tartózkódhatnak a szavazóhelyiségben?
- 10. Az eredményeket összesítő jegyzőkönyveket hol és mikor kell aláírni?
- 11. Mikor kell megkapnod a hitelesített jegyzőkönyv másolatot?

9. 2013. évi XXXVI. a választási eljárásról (Ve.) szóló törvény az SZSZB-re vonatkozó fontosabb jogszabályai

- Az SZSZB Működése és a szavazás előtti feladatok
- 14. § (1) A választási bizottságok a választópolgárok független, kizárólag a törvénynek alárendelt szervei, amelyeknek elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.
- 15. § (1) A szavazatszámláló bizottság, valamint a szavazatszámlálást végző választási bizottság tagjai a szavazást követő napon mentesülnek a jogszabályban előírt munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre átlagbér illeti meg őket, amelyet a munkáltató fizet.
- (2) A munkáltató a választási szerv (1) bekezdés szerinti tagját megillető bér és járulékai megtérítését a szavazást követő öt napon belül igényelheti a helyi választási irodától.
- 16. § A választási bizottság választott és megbízott tagokból áll.
- 19. § (1) A választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei azonosak.
- 102. § (1) Egy választópolgár csak egy szavazóköri névjegyzékben szerepelhet.
- 172. § (1) A szavazatszámláló bizottság tagjai a szavazóhelyiségben csak a hivatalosan elhelyezett tollat használhatják.
- (2) A szavazatszámláló bizottság tagjai a szavazás időtartama alatt a hivatalos választási iratok és az (1) bekezdés szerinti toll kivételével nem használhatnak adatrögzítésre vagy adattovábbításra alkalmas eszközt a szavazóhelyiségben.
- 250. § (1) Az átjelentkezésre irányuló kérelmet az a lakcíme szerinti szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgár nyújthatja be, aki a szavazás napján Magyarország területén, de a magyarországi lakcíme szerinti szavazókörtől eltérő szavazókör területén tartózkodik.
- (2) Az átjelentkezésre irányuló kérelemnek legkésőbb a szavazást megelőző kilencedik napon kell megérkeznie a helyi választási irodához.

2. Előkészületek

- 103. § (1) A mozgóurna iránti kérelmet a szavazóköri névjegyzékben szereplő, mozgásában egészségi állapota vagy fogyatékossága, illetve fogvatartása miatt gátolt választópolgár nyújthatja be. (2) A mozgóurna iránti kérelmet
- a) a helyi választási irodához
- ac)....elektronikus azonosítással elektronikus úton a szavazás napján *12 óráig*,
- b) *az illetékes *szavazatszámláló bizottsághoz *meghatalmazott útján vagy meghatalmazással nem rendelkező személy általi kézbesítésével a szavazás napján, legkésőbb *12 óráig*.
- 164. § (1) A szavazást megelőző napon a helyi választási iroda átadja a szavazóköri névjegyzéket, a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékét, a szavazólapokat és a szavazáshoz szükséges egyéb kellékeket a szavazatszámláló bizottság elnökének.
- (2) Az iratok és kellékek őrzését a szavazás napjáig a helyi választási iroda biztosítja.
- 167. § (1) A szavazóhelyiség berendezéséről a helyi választási iroda gondoskodik.
- (2) A szavazóhelyiségben a szavazás titkosságának biztosítása érdekében a szavazás zökkenőmentes lebonyolításához szükséges számú, de legalább két szavazófülkét kell kialakítani.

- (3) A szavazóhelyiségben legalább két szavazóurnát kell elhelyezni, valamint legalább egy mozgóurnát kell biztosítani.
- (4) A szavazatszámláló bizottság és a választópolgárok részére a szavazóhelyiségben és a szavazófülkékben megfelelő módon rögzítve tollat kell elhelyezni.
- 178. § (3): Ha egy, az egyéni szavazólapon szereplő jelölt vagy egy lista a szavazást megelőző tizennegyedik nap után, de a szavazás napját megelőzően kiesett és a szavazólapokat már ezt megelőzően előállították –, e tényről a szavazatszámláló bizottság köteles a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetményen, valamint szükség szerint szóban tájékoztatni a választópolgárokat. A kiesett jelölt vagy lista nevét a szavazólapon a szavazás napját megelőzően a helyi választási iroda vagy a szavazás napján a szavazatszámláló bizottság áthúzza.

3. A szavazás megkezdése

- 4. § (1) Más állam vagy nemzetközi szervezet Nemzeti Választási Iroda által a választások megfigyelése céljából nyilvántartásba vett megfigyelője
- a) a választási eljárás teljes menetét figyelemmel kísérheti, a választási szervek munkájánál jelen lehet,
- b) a választási bizottságok irataiba betekinthet, azokból a személyes adatokat nem tartalmazó másolatot kérhet,
- c) kérdést intézhet a választási szervek tagjaihoz, és felhívhatja azok figyelmét az általa tapasztalt rendellenességekre,
- d) a választási eljárást és a választási szervek tevékenységét nem zavarhatja és nem befolyásolhatja,
- e) tevékenysége végzése alatt köteles a Nemzeti Választási Iroda által rendelkezésére bocsátott regisztrációs kártyát jól látható helyen és módon viselni,
- f) köteles pártatlanul végezni tevékenységét.
- 167. § (5) * Abban a szavazóhelyiségben, amelynek szavazóköri névjegyzékében olyan választópolgár szerepel, aki legkésőbb a szavazást megelőző kilencedik napon a 88. § c) pontja szerinti segítséget igényelte, Braille-írással ellátott szavazósablont kell biztosítani.
- 169. § A szavazóhelyiségben szavazni a szavazás napján 6 órától 19 óráig lehet.
- 173. § (1) A választási iratok, egyéb kellékek elhelyezését követően a szavazás megkezdéséig a szavazatszámláló bizottság és a választási iroda tagjai, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.
- (2) A szavazás megkezdésétől a szavazás lezárásáig a szavazatszámláló bizottság, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalomszolgáltató képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.
- 174. § (1) A szavazatszámláló bizottság az urnák állapotát, valamint azt, hogy azok üresek, az elsőként szavazó választópolgárral együtt aki a szavazatszámláló bizottság tagja és a jegyzőkönyvvezető nem lehet a szavazás megkezdése előtt megvizsgálja.
- (2) Az urnákat az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében úgy kell lezárni, hogy azokból az urna szétszedése nélkül ne lehessen szavazólapot eltávolítani.
- (3) Ezt követően a szavazatszámláló bizottság jelen levő tagjai és az elsőként szavazó választópolgár a szavazóköri jegyzőkönyvön aláírásával tanúsítja, hogy az urnák lezárásukkor üresek, továbbá az urnák szabályszerű lezárását.
- (4) A szavazatszámláló bizottság a mozgóurnába ellenőrző lapot helyez, amely tartalmazza az ellenőrző lap elhelyezésének időpontját, valamint a szavazatszámláló bizottság jelen levő tagjainak és az elsőként szavazó választópolgárnak az aláírását.
- (5) Az urnák hitelesítését megelőzően a szavazást nem lehet megkezdeni.
- 183. § A 19 órakor sorban álló választópolgárok még szavazhatnak. Ezután a szavazatszámláló bizottság a szavazást lezárja.
- 202. § (1) A szavazóköri, valamint a választási eredményről jegyzőkönyvet kell készíteni.
- (2) A jegyzőkönyvet két példányban kell kiállítani, melyeket a választási bizottság jelen levő tagjai aláírnak.

293. § (2) A 245. § (2) bekezdése szerinti megfigyelő, a nemzetközi megfigyelő, valamint a sajtó a szavazatszámlálás teljes folyamatát figyelemmel kísérheti.

4. Szavazás közbeni események

- 175. § A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben szerepel.
- 176. § (1) A választópolgár a személyazonosság igazolására alkalmas, magyar hatóság által kiállított hatósági igazolvánnyal igazolja személyazonosságát.
- (2) A választópolgár
- a) a lakcím igazolására alkalmas okmánnyal igazolja lakcímét vagy
- b) a személyi azonosító igazolására alkalmas okmánnyal igazolja személyi azonosítóját.
- (3) A szavazatszámláló bizottság megállapítja, hogy a polgár szerepel-e a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben.
- 177. § (1) A szavazatszámláló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki
- a) nem tudja személyazonosságát és lakcímét vagy személyi azonosítóját igazolni,
- b) nem szerepel a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben,
- c) már szavazott,
- d) megtagadja a szavazólap átvételének 179. § szerinti igazolását.
- (2) A visszautasított választópolgárokról a jegyzőkönyvvezető külön jegyzéket vezet, a visszautasítást a szavazatszámláló bizottság nem foglalja határozatba.
- 178. § (1) Ha a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámláló bizottság a szavazóköri névjegyzék alapján a választópolgár részére átadja a szavazólapot, amelyet a választópolgár jelenlétében a bal felső sarkában bélyegzőlenyomattal lát el, valamint a szavazólap elhelyezésére szolgáló borítékot.
- (2) A szavazatszámláló bizottság szükség esetén a választópolgár befolyásolása nélkül megmagyarázza a szavazás módját.
- (3) Ha egy, az egyéni szavazólapon szereplő jelölt vagy egy lista a szavazást megelőző tizennegyedik nap után, de a szavazás napját megelőzően kiesett és a szavazólapokat már ezt megelőzően előállították -, e tényről a szavazatszámláló bizottság köteles a szavazóhelyiségben elhelyezett hirdetményen, valamint szükség szerint szóban tájékoztatni a választópolgárokat. A kiesett jelölt vagy lista nevét a szavazólapon a szavazás napját megelőzően a helyi választási iroda vagy a szavazás napján a szavazatszámláló bizottság áthúzza.
- 179. § (1) A szavazólap átvételét a választópolgár a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken saját kezű aláírásával igazolja.
- (2) Az írásképtelen választópolgár helyett e tény feltüntetésével a szavazatszámláló bizottság két tagja írja alá a névjegyzéket.
- 180. § (1) A szavazólap kitöltésére szavazófülke áll a választópolgár rendelkezésére. A szavazófülke igénybevételére a szavazatszámláló bizottság felhívja a választópolgárt, de arra nem kötelezheti.
- (2) A szavazólap kitöltésének ideje alatt a 181. § (1) bekezdése kivételével csak a szavazó választópolgár tartózkodhat a szavazófülkében.
- (3) A választópolgár a szavazóhelyiségben tartózkodásának időtartama alatt semmilyen módon nem akadályozhat más választópolgárt a titkos szavazásra vonatkozó joga gyakorlásában.
- 182. § (2) Ha a választópolgár a szavazólap urnába történő helyezése előtt jelzi, hogy a szavazólap kitöltését elrontotta, a rontott szavazólapot a szavazatszámláló bizottság bevonja, egy külön e célra szolgáló borítékba helyezi, és a rontott szavazólap helyett új szavazólapot ad ki. A szavazatszámláló bizottság a rontott szavazólap helyett újat választópolgáronként és szavazólapfajtánként csak egyszer adhat ki.
- 257. § (1a) A szavazatszámláló bizottság az országgyűlési képviselők választására is kiterjedő hatállyal nemzetiségi választópolgárként névjegyzékben szereplő választópolgár részére egy egyéni választókerületi szavazólapot és nemzetiségének listás szavazólapját adja át.

- 5. Csalásgyanús és más rendkívüli események
- 44. § (1) A szavazatszámláló bizottság a szavazás előkészítése és lebonyolítása során felmerült vitás kérdésekben jegyzőkönyvbe foglalt döntést hoz.
- 143. § (1) Nem folytatható kampánytevékenység a szavazás napján
- a) a szavazóhelyiségben, valamint a szavazóhelyiséget magában foglaló épületben,
- b) a szavazóhelyiséget magában foglaló épületnek a szavazóhelyiség megközelítését szolgáló bejáratától számított 150 méteres távolságon belül közterületen,
- 143/A § A választópolgár a mozgóurna igényléséhez és a szavazóhelyiséghez való eljutásához más személy segítségét jogosult igénybe venni.
- (2) Mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra nyilvános felhívás nem tehető közzé, szavazóhelyiséghez történő szállításra autóbuszos személyszállítás nem végezhető.
- (3) Szavazóhelyiséghez történő szállításra való nyilvános felhívás közzétételének minősül az olyan felhívás, nyilvános közlés vagy plakát, amely szavazóhelyiséghez történő szállítás megszervezésére hív fel, szavazóhelyiséghez történő szállítást elősegítő eszközt népszerűsít, vagy annak használatára hív fel. Szavazóhelyiséghez történő szállításra való felhívásnak minősül a szavazóhelyiséghez való szállítás megszervezése, illetve a szavazóhelyiséghez való szállítás szervezésére szolgáló számítógépes alkalmazás előállítása, közzététele.
- Btk. 459. § (1) 11. hivatalos személy: I) a választási bizottság tagja.
- Btk. 376. § (1) Közvádra üldözendő bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést.
- (2) A hatóság tagja és a hivatalos személy, továbbá, ha törvény előírja, a köztestület köteles a hatáskörében tudomására jutott, közvádra üldözendő bűncselekményt feljelenteni.
- (3) A (2) bekezdés szerinti feljelentésben meg kell jelölni a bizonyítási eszközöket, egyidejűleg gondoskodni kell a bűncselekmény nyomainak, a bizonyítási eszközök, valamint az elkobozható vagy vagyonelkobzás alá eső dolgok és vagyon megőrzéséről.

6. Mozgóurna

- 103. § (1) A mozgóurna iránti kérelmet a szavazóköri névjegyzékben szereplő, mozgásában egészségi állapota vagy fogyatékossága, illetve fogvatartása miatt gátolt választópolgár nyújthatja be.
- (2) A mozgóurna iránti kérelmet
- a) a helyi választási irodához
- aa) levélben vagy elektronikus azonosítás nélkül elektronikus úton legkésőbb a szavazást megelőző negyedik napig,
- ab) személyesen vagy elektronikus azonosítással elektronikus úton a szavazást megelőző második napig, vagy
- ac) a szavazást megelőző második napon 16 órát követően elektronikus azonosítással elektronikus úton a szavazás napján 12 óráig.
- b) az illetékes szavazatszámláló bizottsághoz meghatalmazott útján vagy meghatalmazással nem rendelkező személy általi kézbesítésével a szavazás napján, legkésőbb 12 óráig kell benyújtani.
- 184. § (1) A mozgóurnát a szavazatszámláló bizottság két tagja viszi ki a szavazókör területén belül a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékében szereplő választópolgárhoz.
- (4) A mozgóurnás szavazáshoz a szavazólapot előzetesen, a szavazóhelyiségben bélyegzőlenyomattal látja el a szavazatszámláló bizottság.
- 185. § (2) Szavazófülke helyett a szavazás titkosságát garantáló körülményeket kell a választópolgár számára biztosítani.

7. A szavazás lezárása

- 170. § A szavazóhelyiséget a szavazás ideje alatt nem lehet bezárni, és a szavazást nem lehet meghosszabbítani vagy rendkívüli, a választás szabadságát vagy titkosságát, illetve a választás lebonyolítását veszélyeztető esemény kivételével felfüggeszteni.
- 183. § A 19 órakor sorban álló választópolgárok még szavazhatnak. Ezután a szavazatszámláló bizottság a szavazást lezárja.

8. A szavazatszámlálás

- 186. § (2) Érvényesen szavazni a jelölt neve melletti, illetve lista neve feletti körbe tollal írt két, egymást metsző vonallal lehet.
- 187.§ A szavazatszámlálás során a szavazatszámláló bizottság, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalom-szolgáltató képviselője, valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.
- 191. § (1) A szavazatszámláló bizottság az urna felbontása előtt ellenőrzi az urna sértetlenségét, és felbontja az urnát.
- 202. § (1) A szavazóköri, valamint a választási eredményről jegyzőkönyvet kell készíteni.
- (2) A jegyzőkönyvet két példányban kell kiállítani, melyeket a választási bizottság jelenlévő tagjai aláírnak.
- (3) A szavazatszámláló bizottság jegyzőkönyvvezetője a szavazóköri jegyzőkönyv adattartalmát a jegyzőkönyv kitöltését követően haladéktalanul a helyi választási irodába továbbítja, amely azt rögzíti a szavazatösszesítő informatikai rendszerben.
- (4) A jegyzőkönyv egy-egy másolati példányát az illetékes választási bizottság elnöke kérésükre a szavazóhelyiségben haladéktalanul és ingyenesen átadja a választási bizottság megbízott tagjainak. Sokszorosítás után a választási bizottság elnöke a másolatot bélyegzőlenyomattal és aláírásával hitelesíti.

Unhack Democracy

